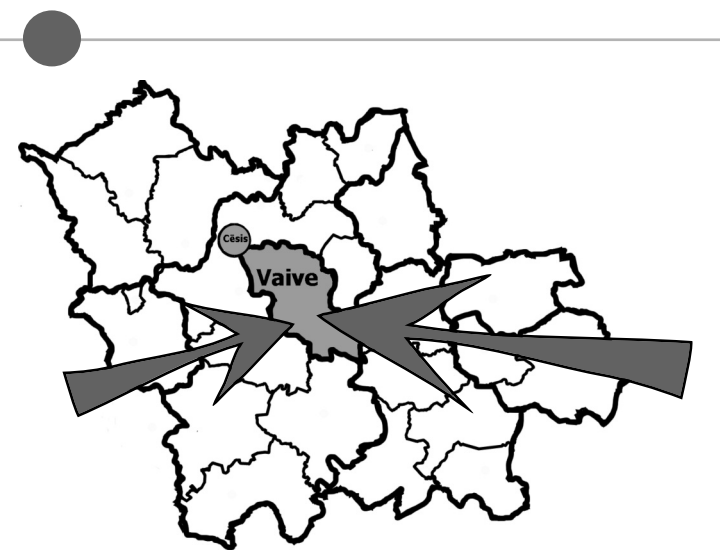

Rīdzene ir Cēsu novada Vaives pagasta lielākais ciems ar pasta nodaļu, bibliotēku, uzņēmējdarbību, kas nodrošina vairāk nekā simts darba vietu. Lielākais ir kokapstrādes uzņēmums "Inerce", kurā strādā gan vietējie, gan citviet dzīvojošie. Rīdzene atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā, tieši pie Vidzemes šosejas, pat ar sabiedrisko transportu ērti var nokļūt vajadzīgajos galapunktos – Cēsīs, Smiltēnē, Ieriķos, Rīgā, citviet, ja uz vietas darbu neizdodas atrast.

"Druva" tikās ar trim rīdzeniešiem: uzņēmēju, darba ņēmēju privātzņēmumā un valsts sektorā strādājošo.

Laba vieta biznesam

Lai apdzīvota vieta varētu pastāvēt, svarīgi, lai iedzīvotājiem būtu darbs, lai viņiem nebūtu tas jāmeklē citā novadā, pilsētā. Rīdzenē ir vairāki darba devēji, lielākais ir kokapstrādes uzņēmums "Inerce".

Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs **MĀRIS KRŪZE** atzīst, ka kopumā Rīdzene ir laba vieta uzņēmējdarbībai gan pēc ģeogrāfiskās atrašanās, gan pēc darba spēka pieejamības. Protams, nav

tā, ka "Inerce" strādā tikai vietējie.

"Var teikt, ka vidēji gandrīz puse darbinieku ir vietējie," stāsta M. Krūze. "Strādājošo skaits uzņēmumā mainās atkarībā no ražošanas apjoma. Piemēram, decembrī bija nodarbināti 60 cilvēki, 25 – 27 bija no Rīdzenes un Vaives pagasta, jo Rīdzenes robeža jau tāda nosacīta. Cilvēki ir, viņi grib strādāt, un varu teikt, ka nav nekā tāda, par ko varētu sūdzēties. Cēsu novada pašvaldības attieksme pret uzņēmējiem ir pozitīva. Patlaban tiek remontēta Vidzemes šoseja, rezultāts būs ieguvums arī uzņēmējdarbībai." □

Kļuvis par vietējo

Sevi par pilntiesīgu rīdzeniešu uzskata arī **JURIS SARGŪNS**, kura dzimtā puse ir Zemgale. Pēc dienesta armijā atnācis uz Cēsu pusi un te arī palicis. Pamēģinājis dzīvot citur, taču sapratis, ka te patīk vislabāk.

"Kādā pasākumā dzirdēju atziņu, ja 15 gadus nodzīvo vienā vietā, jau skaities vietējais. Tad nu es tāds īsts vietējais, jo Rīdzenē esmu gadus 30. Tolaik, 80. gadu beigās, gribējās dzīvotli ar apkuri, karsto ūdeni, vannu, un Rīdzene bija perspektīva vieta."

Tiesa, pēc neilga laika nāca pārmaiņas, kad ciemā beidzās centrālā apkure un katram dzīvokļa īpašniekam nācās rast savu risinājumu, kā apsildīt savu dzīvojamā platību. Taču šīs problēmas nemazināja Jura vēlmi palikt Rīdzenē, tika atrasts darbs uzņēmumā "Inerce", kur viņš strādā jau 15 gadus.

"Ir ļoti labi, ja darbs blakus," saka J. Sargūns. "Tas bija mans sapnis. Pirms tam Līgatnē strādāju kokzāģētavā, kur kolēģim mājas bija blakus darbam, un domāju, cik tas brīnišķīgi. Domas neesmu mainījis arī tagad, kad līdz darbam kādi 700 metri. Tas gan nedaudz ļauj izlaisties, jo darbā ierodas pēdējā brīdī, lai gan piecelos ļoti agri. Sieva katru dienu brauc uz darbu Rīgā, ceļas pēc pieciem, es līdz ar viņu, bet kaut kā tas laiks rīta agrumā paiet. Man patīk, ja pusdienlaikā varu atnākt mājās, bet pēc darba, viens un divi, esmu mājā."

Reizēm bijušas domas, varbūt pameklēt darbu kur citur, bet, saliekot visus par un pret, tepat vien

■KOPĀ. Juris Sargūns brīvdienā iznācis pastaigāties kopā ar mazmeitu Loti.

esmu palicis. Ja citur nemaksā vairāk, bet jātērē nauda degvielai, arī mašina tiek nobraukta, rezultātā ieguvuma nav."

Kļuvis par vietējo, viņš atzīst, ka dzīve Rīdzenē ir laba, lai gan vienmēr jau varētu gribēt labāk, bet tā laikam ir visiem un visur. J. Sargūns jau kādu laiku ir arī mājas pārvaldnieks, tāpēc lielākas rūpes par saimnieciskām lietām, infrastruktūru: "Nedaudz kremt, ka tolaik, kad ciemā vilka centrālo ūdensvadu, pievadus līdz mājām nomainīja, līdz ar to "Vinda" arī šos atzarus nepārņēma, tie ir katras ēkas pārziņā. Labi, ka nekas nav noticis, bet, ja nu kas, nāksies pašiem domāt, ko darīt."

Namā katra dzīvokļa īpašnieks atradis savu apkures risinājumu, bet problēmas rada tukšie dzīvokļi, kas ir neapkurināti. J. Sargūna mājā tādi ir astoņi. Cēsīs, kas atrodas 10 – 15 minūšu brauciena attālumā pa labu ceļu, cilvēki meklē, kur dzīvot, šī būtu iespēja. J. Sargūns norāda, ka

īpašnieki būtu gatavi dzīvokļus pārdot, bet potenciālie pircēji bankā nevar dabūt kredītu. Tiklīdz tur uzzina, ka dzīvoklis laukos, sarunas beidzas.

Juris stāsta, ka mājas iemītnieki sadzīvojot draudzīgi: "Mums bija liels kopīgs projekts – pagraba iztīrīšana no kultūras slāņa, kas krājies gadiem. Tas prasīja krietnu laiku, taču rezultāts iepriecina. Vēl jau nav visiem tā apziņa, ka māja ir kopīpašums. Ir vīri, kuri nāk talkā nopļaut zāli, kādu remontu īstenot, ko varam veikt saviem spēkiem, bet ir arī tie, kuri samaksā un neko citu negrib dzirdēt. Labi vēl, ja samaksā, jo ir arī tādi, kuri ar maksājumiem netiek galā, kaut arī summa nav liela. Paši savu māju apsaimniekojam, paši vienojamies, cik naudas maksāsim apsaimniekošanai, un tā dzīvojam. Savu reizi jau domāju, ka jāmet tas apsaimniekotāja amats pie malas, bet tad saprotu, ka kādam jau tas jādara, un turpinu." □

Vieta, kur man patīk!

Rīdzenes bibliotēkā, kas iekārtota daudzdzīvokļu nama četrus istabu dzīvoklī, sagaida **JANA SUKURE**, kura par bibliotekāri te strādā jau septiņus gadus. Viņa savulaik izmācījusies par grāmatvedi, taču dzīvē viss iegriezies citādi.

"Pēc profesionālās skolas beigšanas sapratu, ka grāmatvedība tomēr nav tas, ko gribētu strādāt, vairāk vilināja darbs grāmatnīcā vai bibliotēkā. Kādu brīdī Cēsīs strādāju grāmatu veikalā, līdz pirms septiņiem gadiem iepriekšējā bibliotekāre mani uzrunāja, vai negribot nākt uz Rīdzenes bibliotēku. Nedomājot pieņemu šo piedāvājumu.

Ja man piedāvātu strādāt kur citur, laikam teiktu nē, jo man šeit patīk! Man ir sajūta, ka šī ir vieta, kur gribu būt, uz kurieni nāku ar prieku. No rītiem neizzogas doma – bāc, atkal uz darbu jāiet, negribas. Nē, vienmēr nāku ar prieku, jo zinu, ka katra diena būs citāda, lai arī kādam varbūt liekas, ka bibliotēkā tās visas ir vienādas," atklāj J. Sukure. Tagad viņa dar-

bu un mājas soli veiksmīgi apvieno ar studijām, lai iegūtu bibliotekāra profesiju.

Rīdzenē Jana dzīvo gandrīz 30 gadu. Viņa atzīst: "Kad pārcēlāties uz Rīdzeni, bija sajūta, ka esmu mājās, lai arī nekādu dzimtas sakņu man šeit nav. Man te ļoti patīk!"

Vai tas ir labi vai slikti, ja darbs blakus mājai? Reizēm taču saka, ka vajadzīgs tas ceļš uz darbu vai uz mājām, tad var lēnām pārslēgties no vienām domām uz otrām. Jana atzīst, ka viņai ļoti patīk, ja darbavieta blakus mājai: "Tām ir daudz plusu. Piemēram, pusdienlaikā mierīgi aizeju uz māju. Un domas ātri mainās no darba uz mājas domām un otrādi. Ja esi iemācījies tās nodalīt, viss kārtībā. Lielās pārdomas ir tad, kad braucu uz studijām vai mājās no tām, tad autobusā pietiekami laika izdomāt visu domājamo gan par māju, gan par darbā veicamo, par jaunām iecerēm."

"Tas taču ir tik labi, ja uz darbu var dažās minūtēs aiziet kājām," norāda J. Sukure. "Nav jādomā, vai paspēšu uz autobusu, vai ar mašīnu būs viss kārtībā, it īpaši ziemā. Arī bērniem savs labums, ka mamma blakus. Mazākais pēc skolas vienmēr ienāk pie manis, bibliotēkā patīkot labāk, nekā iet

uz mājām. Pieļauju, ka ir cilvēki, kam vajag lielāku laika atstarpi starp darbu un māju, bet es nūdien negribētu katru dienu braukt uz Rīgu un atpakaļ, lai gan netrūkst cilvēku, kas to dara. Man pietiek ar vienu braucienu nedēļā uz mācībām."

Mazā bibliotēka ir ne tikai vieta, kur cilvēki nāk pēc grāmatām, žurnāliem, te ienāk arī vienkārši parunāties. Te ir cits ritms nekā pilsētas bibliotēkā, taču par apmeklētāju trūkumu arī Rīdzenē nevar sūdzēties. Ir pastāvīgie lasītāji, pat tādi, kuri brauc no attālākām pagasta vietām. Taču ik pa laikam esot kāds vietējais, kurš iegriežas pirmo reizi un ir pārsteigts, ka tepat blakus ir bibliotēka.

"Labprāt ienāk bērni, gan lai apsēstos pie datora vai uzspēlētu kādu spēli, gan vienkārši tāpat. Ienāk, nosēžas, kad jautāju, vai ir kādas vēlmes, saka – nē, es tāpat te nedaudz pabūšu. Laikam jau ikviena bibliotēka ir tāda miera osta, kur cilvēkiem patīkami uzturēties. Te ir tas grāmatu miers. Protams, pēcpusdienā, kad sanāk bērni, miers varbūt ir nosacīts, bet ikviens, kurš ienāk, jūtas ļoti labi.

Manuprāt, ir pareizi, ja šādā vietā strādā bibliotekārs, kurš pa-

■SAVĀ VIETĀ. Rīdzenes ciema bibliotēkas vadītāja Jana Sukure neslēpj, ka šis ir darbs, kas viņai ļoti patīk.

zīst vietējos cilvēkus, dzīves apstākļus. Es zinu viņus, viņi - mani un nepieciešamības gadījumā var patraucēt pat ārpus darbalai-

ka. Ja vien varu, palīdzu," stāsta J. Sukure. □

Lappusi sagatavojis **JĀNIS GABRĀNS**

Publikācijas sagatavotas ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Mērķprogrammā "Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma" atbalstīts projekts nr. Nr.2/MEDIA/18/013

